

Nr 7

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit, m. m.; given Stockholms slott den 17 december 1954.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att
dels antaga härvid fogade förslag till förordning angående ändring i förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit;
dels ock bifalla det förslag i övrigt, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Per Edvin Sköld

Propositionens huvudsakliga innehåll

Enligt gällande bestämmelser kan restitution av skatt och tull för bensin, som återutföres ur riket, icke erhållas om bensinen uppblandats med annat ämne före utförelsen. I propositionen föreslås sådan författningsändring att hinder icke skall föreligga för restitution i dylika fall. Dessutom hemställs om bemyndigande för Kungl. Maj:t att förordna om restitution till Svenska BP oljeaktiebolag av visst belopp, som bolaget erlagt i tull och skatt för redan utförda bensinpartier, vilka varit uppblandade med annat ämne.

Vidare föreslås viss jämkning i reglerna för tulltaxering av bensin.

Förslag
till
förordning angående ändring i förordningen den 3 maj 1929 (nr 62)
om särskild skatt å bensin och motorsprit

Härigenom förordnas, att 2 §, 3 § 4 mom. samt 5 och 6 §§ förordningen den 3 maj 1929 om särskild skatt å bensin och motorsprit¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

Gällande lydelse

2 §.

1. Då fråga — — — finnes stadgat.

2. Skatt utgår — — — denna förordning.

3 §.

4. Såsom tillverkning av bensin anses jämväl av importör eller försäljare företagen blandning av bensin, bensol eller motorsprit med obeskattad petroleumprodukt, därest den genom blandningen erhållna varan med hänsyn till sin användning är att likställa med bensin. Skatt skall erläggas allenast för den myckenhet obeskattad petroleumprodukt, som ingår i blandningen. Inbetalningen av skatten skall äga rum före utgången av månaden närmast efter den, varunder blandningen företagits. Vad i 3 mom. första stycket stadgas skall ej äga tillämpning å tillverkning av ifrågavarande slag.

Föreslagen lydelse

2 §.

1. Då fråga — — — finnes stadgat.
2. *Utan hinder av vad i 2 § tulltaxeförordningen är föreskrivet må till riket införd bensin innan varan tulltaxerats tillsättas med mindre mängd kemiskt preparat eller liknande ämne i syfte att förbättra bensinens egenskaper, under förutsättning att åtgärden kan ske utan olägenhet för tullverket. Sålunda tillsatt myckenhet skall vid tulltaxeringen inräknas i den avgiftspliktiga kvantiteten.*

3. Skatt utgår — — — denna förordning.

3 §.

4. Såsom tillverkning av bensin anses jämväl av importör *i annat fall än i 2 § 2 mom. avses* eller av försäljare företagen blandning av bensin, bensol eller motorsprit med obeskattad petroleumprodukt, därest den genom blandningen erhållna varan med hänsyn till sin användning är att likställa med bensin. Skatt skall erläggas allenast för den myckenhet obeskattad petroleumprodukt, som ingår i blandningen. Inbetalningen av skatten skall äga rum före utgången av månaden närmast efter den, varunder blandningen företagits. Vad i 3 mom. första stycket stadgas skall ej äga tillämpning å tillverkning av ifrågavarande slag.

¹ Senaste lydelse se beträffande 3 § 4 mom. 1948: 368, beträffande 5 § 1944: 141 och beträffande 6 § 1933: 307 (förordningen omtryckt 1948: 368).

Gällande lydelse

Såsom bidrag — — — del bortfaller.

5 §.

Restitution av skatt, som i denna förordning avses, må åtnjutas:

a) för bensin eller motorsprit, som i oförändrat skick utföres till utrikes ort eller svensk frihamn;

b) för bensin — — — av fiske;

c) för bensin — — — framföres; samt

d) för bensin, — — — än motor-drift.

Vid restitution — — — belöpande tullen.

6 §.

Restitution enligt 5 § a) må åtnjutas allenast för så vitt utförseln omfattar en myckenhet av minst femhundra liter bensin eller motorsprit på en gång.

Restitution enligt 5 § b), c) och d) må åtnjutas allenast i den omfattning och på de villkor Konungen bestämmer. Där beträffande förbrukning av bensin eller motorsprit inom viss näringsgren ur kontrollsynpunkt eller eljest på grund av särskilda omständigheter hinder möter mot restitution, äger Konungen föreskriva, att i stället återbäring skall ske sålunda, att visst med hänsyn till beräknad förbrukning bestämt belopp skall efter förordnande av Konungen eller myndighet, som Konungen bestämmer, användas för näringsgrenens främjande.

Föreslagen lydelse

Såsom bidrag — — — del bortfaller.

5 §.

Restitution av skatt, som i denna förordning avses, må åtnjutas:

a) för bensin eller motorsprit, som utföres till utrikes ort eller svensk frihamn;

b) för bensin — — — av fiske;

c) för bensin — — — framföres; samt

d) för bensin, — — — än motor-drift.

Vid restitution — — — belöpande tullen.

6 §.

Restitution enligt 5 § må åtnjutas allenast i den omfattning och på de villkor Konungen bestämmer. I fråga om utförd bensin eller motorsprit må restitution icke åtnjutas med mindre utförseln omfattar en myckenhet av minst femhundra liter på en gång.

Där beträffande förbrukning av bensin eller motorsprit inom viss näringsgren ur kontrollsynpunkt eller eljest på grund av särskilda omständigheter hinder möter mot restitution, äger Konungen föreskriva, att i stället återbäring skall ske sålunda, att visst med hänsyn till beräknad förbrukning bestämt belopp skall efter förordnande av Konungen eller myndighet, som Konungen bestämmer, användas för näringsgrenens främjande.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1955.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 17 de-
cember 1954.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM, LINDSTRÖM, LANGE.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sköld, anmäler *fråga om vissa ändringar i förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit, m. m.* samt anför därvid följande.

I skrivelse den 11 september 1954 har *generaltullstyrelsen* gjort framställning om restitution i visst fall av skatt och tull å bensin, som utförts ur riket, samt angående vissa ändringar i 1929 års bensinskatteförordning. Framställningen har föranletts av ansökningar dels från Svenska BP oljeaktiebolag dels från Caltex oil aktiebolag. Förstnämnda bolag anhöll i ansökningar den 25 november 1953 samt den 27 april och den 24 augusti 1954 om restitution av tull och skatt för vissa bensinpartier, vilka här i riket tillsatts med monometylanilin och därefter utförts, ävensom om viss gottgörelse för ränta å de begärda restitutionsbeloppen. Caltex oil aktiebolag anhöll i en till generaltullstyrelsen den 25 maj 1954 inkommen framställning om rätt för bolaget att vid införsel av bensin med fartyg före lossningen och sålunda innan varan tulltaxerats få tillsätta visst kemiskt preparat till bensinen.

Restitution av tull och skatt för bensin, som utförts ur riket

Gällande bestämmelser. De fall då restitution av skatt och tull för bensin må ske anges i 5 § förordningen om särskild skatt å bensin och motorsprit. Sålunda må restitution åtnjutas för bensin, som i oförändrat skick utföres till utrikes ort eller svensk frihamn samt i övrigt bl. a. för bensin, som med eller utan tillsats av annat ämne användes för annat tekniskt ändamål än motordrift. Enligt 6 § må restitution för bensin, som utföres ur riket, åtnjutas om utförseln omfattar minst 500 liter. I övrigt må restitution åtnjutas endast i den omfattning och på de villkor Kungl. Maj:t bestämmer.

Bensin, som blandats med obeskattad petroleumprodukt, skall, om blandningen med hänsyn till sin användning är att likställa med bensin, enligt 3 § 4 mom. bensinskatteförordningen anses vara nytillverkad och beskattas på nytt, varvid skatt dock erlagges allenast för den myckenhet obeskattad petro-

leumprodukt, som ingår i blandningen. För sådan blandning torde vid utförsel restitution kunna medgivas enligt oförmälda 5 §. I övrigt kan restitution av skatt icke medgivas vid utförsel av bensin, som efter införseln till riket eller utlämningen från tillverkningsstället blandats med annat ämne eller eljest förändrats.

Framställningen från Svenska BP oljeaktiebolag. Svenska BP oljeaktiebolag anhöll i sina förenämnda ansökningar om restitution av tull och skatt, som erlagts för vissa partier bensin, som under vederbörlig tullkontroll utförts, ett parti över Skellefteå den 26 oktober 1953, ett parti över Sölvesborg samma dag och sex partier över Hälsingborg under tiden 2 mars—9 april 1954. Bolaget har vidare anhållit om viss räntegottgörelse å restitutionsbeloppen.

Rörande ifrågavarande bensinpartier har lämnats bl. a. följande uppgifter.

Den över Skellefteå utförda bensinen, utgörande 1 190 283 normalliter, bestod av *dels* 568 323 liter från utlandet införd bensin, som efter införseln tillsattes med monometylanilin till en halt av 0,846 %, motsvarande 4 808 liter, *dels* 621 960 liter till riket införd bensin, som redan vid införseln innehållit nämnda ämne. Införselpartierna hade i Skellefteå förvarats å en och samma tank och således blandats. Över Sölvesborg hade utförts 590 056 normalliter bensin, härrörande från en blandning av *dels* 355 000 liter bensin, som i Sölvesborg tillsatts med monometylanilin till en halt av 0,8 %, *dels* 639 066 liter här i riket tillverkad ren bensin. Utförselvaran innehöll således 0,285 % eller 1 682 liter monometylanilin. Den över Hälsingborg utförda bensinen, uppgående till 7 106 633 normalliter, hade tillverkats här i riket och i Hälsingborg tillsatts med monometylanilin till en halt av 0,675 %, motsvarande 47 970 liter.

Å de sålunda utförda bensinpartierna, minskade med däri ingående, här i riket tillsatt monometylanilin, belöper enligt generaltullstyrelsen bensinskatt med 2 473 103 kronor 36 öre och tull med 1 185 kronor 47 öre.

Generaltullstyrelsen. På grund av den här i riket gjorda inblandningen av monometylanilin i bensinen har styrelsen av formella skäl ansett sig förhindrad att medgiva den sökta restitutionen. Styrelsen anser emellertid, att det materiellt sett icke torde finnas något att invända mot att restitution åtnjutes och framhåller att bolaget vid utebliven restitution skulle åsamkas avsevärd förlust. Med hänsyn härtill hemställer styrelsen, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att bemyndiga styrelsen att till bolaget restituera å ifrågavarande bensinpartier belöpande tull och bensinskatt. Härutöver föreslår styrelsen, att 5 och 6 §§ förordningen om särskild skatt å bensin och motorsprit ändras så att restitution framdeles under vissa förhållanden finge åtnjutas jämväl för bensin och motorsprit, som utförts i förändrat skick.

Generaltullstyrelsen erinrar i sin skrivelse om att det nu gällande villkoret för restitution av utförd bensin — att bensinen skall utföras i oförändrat

skick — infördes år 1924 i anslutning till vad som då gällde enligt andra tullförfattningar samt att med »oförändrat skick» avsetts att bensen icke uppblandats eller dylikt (jfr s. 17 i proposition 1924: 206). Hänvisningen i berörda proposition till andra tullförfattningar torde enligt styrelsen närmast ha åsyftat bestämmelserna i 1912 års förordning angående tullrestitution i vissa fall vid återutförelse av utländsk vara, där såsom villkor för restitution föreskrevs, att varan efter införelsen icke undergått någon bearbetning eller förändring. De nu ifrågakommande bensinpartierna kunde icke anses ha utförts i oförändrat skick.

Angående de närmare omständigheterna rörande den av Svenska BP oljeaktiebolag verkställda tillsatsen av monometylanilin har generaltullstyrelsen inhämtat följande.

Tillsatsen hade skett i syfte att höja bensenens oktanvärde. Under hösten 1953 hade i marknaden allmänt börjat saluföras bensin med oktanvärde 83 mot tidigare 79. För att hävda sig i konkurrensen hade bolaget importerat bensin, som på grund av monometylanilintillsats hade oktanvärdet 83, ävensom låtit tillsätta monometylanilin till vissa här i riket lagrade bensinkvantiteter. Metoden att höja oktanvärdet genom tillsats av monometylanilin vore allmänt i bruk i andra europeiska länder. Bensin med sådan tillsats visade sig emellertid vara olämplig för svenska förhållanden, enär bensenen här regelmässigt blandades med motorsprit, innehållande denatureringsmedlet krotonaldehyd, vilket ämne tillsammans med monometylanilinen åstadkom hartsbildning. Bolaget hade hos kontrollstyrelsen väckt frågan om denaturering av den i landet saluförda motorspriten med annat ämne än krotonaldehyd, men frågan hade av praktiska skäl måst förfalla.

Därest berörda restitution skulle beviljas Svenska BP oljeaktiebolag, anser generaltullstyrelsen att vissa billighetsskäl talar för medgivande också av viss gottgörelse för ränteförlust. Härvidlag anför styrelsen följande.

Det kan antagas, att, om styrelsen ägt medgiva den sökta restitutionen, återbetalningen skulle ha verkställts beträffande över Skellefteå och Sölvesborg utförd bensin i mars månad och beträffande över Hälsingborg utförd bensin i juni månad innevarande år. Därest framställningen om ränta skulle finnas böra beaktas, synes detta böra ske genom att skatterestitutionsbeloppet ökas med en avrundad summa, förslagsvis 55 000 kronor, motsvarande ränta å det totala restitutionsbeloppet under nio månader efter en räntesats av 3 %, vilken räntesats motsvarar den genomsnittliga räntesatsen för statsskuldens förräntning för närvarande.

Departementschefen. Enligt gällande förordning om skatt å bensin och motorsprit kan restitution av erlagd tull och skatt vid utförelse medgivas endast om varan utföres i oförändrat skick. Generaltullstyrelsen har i sin skrivelse föreslagit, att bestämmelserna ändras så att restitution skall kunna åtnjutas även om varan här i riket blandats med annat ämne.

Med hänsyn till bensinbeskattningens syfte torde i och för sig ingenting vara att invända mot restitution även vid utförelse av sålunda uppblandad eller eljest förändrad bensin. Naturligtvis måste i sådant fall tillses att restitutionen endast kommer att avse den del av utförelselvaran som utgöres av

beskattad bensin. Erforderliga kontrollföreskrifter torde få meddelas i administrativ ordning. Jag anser mig sålunda kunna biträda generaltullstyrelsens förslag om ändring av restitutionsreglerna i 5 och 6 §§ i bensin-skatteförordningen.

Vad beträffar den särskilda framställningen från Svenska BP oljeaktiebolag om restitution av skatt och tull med sammanlagt 2 474 288 kronor 83 öre för vissa kvantiteter bensin, som redan utförts, finner jag — med hänsyn till de i ärendet föreliggande omständigheterna — skäligt tillstyrka att den begärda restitutionen medgives. Däremot kan jag icke förorda bifall till bolagets yrkande om viss räntegottgörelse.

Reglerna för tulltaxering av bensin

Enligt 2 § tulltaxeförordningen skall vara tulltaxeras i det skick vari den inkommer.

I sin förut nämnda skrift har *Caltex oil aktiebolag* anhållit att generaltullstyrelsen måtte medgiva bolaget rätt att vid införsel av bensin med fartyg före lossningen under tullverkets kontroll få tillsätta ett kemiskt preparat såsom inhibitor eller för liknande ändamål till bensinen. Ifrågavarande tillsats skedde nu efter bensinens uttagande från nederlagseisternerna. Det nu tillämpade blandningsförfarandet är emellertid enligt bolaget förenat med avsevärda svårigheter. Bolaget framhåller, att inblandningen icke överstiger en promille samt att det föreslagna tillvägagångssättet skulle möjliggöra en riktig dosering utan att tullverkets kontrollmöjligheter påverkades.

Generaltullstyrelsen uttalar, att tillsättande av främmande ämne till icke tulltaxerad bensin för närvarande icke torde kunna författningsenligt medgivas. Styrelsen, som framhåller att samma fråga torde bli aktuell även för andra bensinbolag, föreslår, att möjlighet beredes bensinimportörerna att verkställa den ifrågasatta inblandningen före tulltaxeringen. Bestämmelse härom torde lämpligen kunna införas i 2 § förordningen om särskild skatt å bensin och motorsprit. För sådant fall torde enligt styrelsen tillika böra föreskrivas, att den tillsatta myckenheten skall inräknas i den tull- och skattepliktiga kvantiteten, samt att bestämmelserna i 3 § 4 mom. bensin-skatteförordningen icke skall ha avseende å blandning, som företagits före tulltaxeringen.

I övrigt anför generaltullstyrelsen följande.

Genom det föreslagna förfarandet skulle vid beräkningen av restitutionsbelopp i förekommande fall av restitution av tull och skatt för sålunda blandad bensin — förutsatt att restitution skulle kunna åtnjutas oaktat inblandningen — särskilt avdrag ej behöva göras för det inblandade ämnet, när även detta belagts med tull och skatt såsom bensin. I fråga om bensin, som efter tulltaxeringen tillsatts med främmande ämne, måste däremot i motsvarande fall vid beräkning av restitutionsbelopp hänsyn tagas dels till huruvida det tillsatta ämnet beskattats enligt 3 § 4 mom. bensin-skatteförordningen eller icke, dels till att tull ej erlagts för sagda ämne.

Departementschefen. Generaltullstyrelsen har i sin förevarande skrivelse framlagt förslag i syfte att göra det möjligt för bensinimportörerna att före tulltaxeringen i importhamnen tillsätta vissa kemiska preparat. Då ett genomförande av förslaget synes kunna medföra påtagliga fördelar för importörerna utan att tulltaxeringen härigenom försvåras finner jag ingen anledning att motsätta mig förslaget. På sätt generaltullstyrelsen förordnat bör bestämmelser i ämnet intagas i 2 § och 3 § 4 mom. i 1929 års förordning om särskild skatt å bensin och motorsprit.

I enlighet med vad i det föregående anförts har inom finansdepartementet upprättats förslag till *förordning angående ändring i förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit.*

Föredragande departementschefen hemställer härefter att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå 1955 års riksdag att

dels antaga nyssnämnda författningsförslag

dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att förordna om restitution till Svenska BP oljeaktiebolag av bensinskatt och tull till ett sammanlagt belopp av 2 474 288 kronor 83 öre, som erlagts för ifrågavarande till utrikes ort utförda bensinpartier.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Harald Häggquist